

habent parvos & celeres : pedites currunt celerrimè : dum stant, firmissimi sunt. Horum arma sunt scutum, & hasta brevis, in cuius inferiore parte pomum ex ære, ut, dum concutitur, hostes sonitu perterrefaciant. Pugiones quoque habent : sed imprimis famem, frigusque, ac labores omnes perferunt. Nam meri in paludibus capite tenus, per multos dies inediam sustinent : in sylvis autem, corticibus atque radicibus arborum aluntur. Certum cibi genus parant ad omnia, quem si ceperint, quanta est unius fabæ magnitudo, minimè esurire aut sitire solent.

Herodianus. Vestis usum non cognoscunt, sed ventrem atque cervicem ferro incingunt, ornamentum id esse, ac divitiarum argumentum existimantes, perinde ut aurum ceteri barbari. Quin ipsa notant corpora pictura varia, & omnifariam formis animalium, quocirca ne induuntur quidem, videlicet picturam corporis ne adoperiant. Sunt autem bellicosissima gens, atque avidissima cædis, tantum scuto angusto, lanceaque contenti, præterea gladio nudis corporibus dependente, lorica ac galea penitus ignorant usum, impedimentum id esse transgrediendis paludibus arbitrantes, quarum vaporibus, æstuque calum ibi semper caliginosum.

Magia
Britanno-
rum.

Reliqua, quæ paucula sunt hinc inde carpam & delibabo. Plinius de Magia. Sed quid ego hæc commemorem in arte Oceanum quoque transgressa, & ad naturam inane prosecta? Britannia hodieque eam attonite celebrat tantis ceremoniis, ut dedisse Persis videri possit.

Glastum.

Idem. Simile plantagini glastum in Gallia vocatur, quo Britannorum conjuges nurusque toto corpore oblitæ, quibusdam in sacris & nudæ incedunt Æthiopicum colorem imitantes. Lautiores epulas non novit Britannia quam Chenerotes fero anseres minores. Annulos in medio digito gestarunt Britanni, Marga terras Britanni stercorearunt.

Chenerotes.
Pingendi
ratis.

Certis notis se inurere, quas Britonum stigmata vocat Tertullianus, docet Solinus. Regionem, inquit, partim tenent Barbari : quibus per artifices plagarum figuras, jam inde à pueris varia animalium effigies incorporantur, inscriptisque visceribus, hominis incremento pigmenti nota crescunt : nec quicquam magis patientiæ loco nationes fere ducunt, quam ut per memores cicatrices, plurimum fuci artus bibant.

Andates.

Dio. Andatem, id est Victoriæ, & Adrasten Deas colebant.

Navigatio
Britanno-
rum.

Cæsar, & Lucanus. Naves habebant quarum carina ac statumina ex levi fiebant materia : reliquum contextum coriis integebatur. Solinus. Quancumque tempore cursus tenebat, navigantes esu abstinebant. Potu ex hordeo utebantur, & nos hodie utimur, ut habet Dioscorides, qui Curmi perperam vocat pro Κωρυ, sic enim Britannis quod nobis Ale dicitur. Plurimi unam tantum uxorem habuere, ut auctor est Eusebius Præparat. 6. Centenos & vicenos vixisse annos, quod obrigesacta loca calorem introrsus arceant, prodit Plutarchus.

Tyranni
Britanniæ.

Qui fuerint illi vetusti immanium tyrannorum anni, de quibus Gildas, me latet, nisi illos innuat, qui in hac regione imperium sibi contra Romanos arripuerunt, eoque tempore Tyranni vocabantur. Subjungit enim ille ex Hieronymo : Porphyrius rabidus orientalis adversus ecclesiam canis dementia suæ, ac vanitatis stylo hoc etiam adnexuit. Britannia, inquiens, fertilis provincia tyrannorum. Nec de prisca eorum religione verba faciam, quæ ne religio quidem, sed tristissimum superstitionum chaos. Cum enim Diabolus cumulata caligine veram doctrinam demersisset, Britannia portenta

Religio
Britanno-
rum.

erant, inquit ille Gildas, ipsa Diabolica, pene numero Ægyptiaca vincentia, quorum nonnulla lineamentis adhuc deformibus, intra vel extra deserta mœnia, solito more rigentia torvis vultibus intuemur.

Quod vero Britannos una cum Hercule in Hefiones raptu adfuisse colligatur ex his Cornelii, ut existimant, Nepotis versibus, dum nuptias Telamonis & Hefiones describit,

— & in aurea pocula fusi

Invitant sese pateris plebs mixta, Britanni, &c.

Plane Poëticum est, & illius authorem non fuisse Cornelium Nepotem, ut Germani volunt, sed Iosephum Iscanum, sive Exoniensem dilucide & quasi ob signatis tabulis probare possum. Vtique qui Henrici nostri Secundi & Thomæ Cantuariensis Archiepiscopi meminerit.

Brodæus
lib. 3. cap.
4. Miscel.
Vlysses
nunquam
in Britan-
niæ.

An Vlysses huc penetrarit, quem in Caledonia appulsum ara Græcis literis inscripta, ut habet Solinus, manifestavit, dubitat Brodæus : & potius in Vlyssis honorem, quam ab Vlysse positam judicari : etiamsi Vlysses illum Elizzam Iapheti nepotem fuisse contendat. Ex historiis enim liquet, & jam diximus, Græcos antiquissimos peregrinationes longinquas terra marique suscepisse : unde mirum videri non debet, si nomina quædam & monumenta eorum variis locis reperiantur. Sæpe autem ea nomina, non tam de suis derivarunt, quam de heroum nomenclaturis, quorum apud eos vel par, vel major erat reverentia, quam apud Christianos aut Confessorum aut Martyrum. Sicut igitur à S. Iohanne, à S. Dominico, à S. Francisco, & aliis innumeris Divis nomina regionibus recens inventis imponuntur; ita quoque olim apud Græcos contigisse, quis volet negare? At quis inter omnes heroas pelagi erroribus, aut pluribus, aut diuturnioribus fuit exercitus quam Vlysses? Non igitur mirum frequentissimum navigantes illi votum nuncupasse, & locis quibus appellebant nomina votiva ab illo accepta consecrassent; Hinc Vlyssipo super Tagi fl. ostiis. Hinc alibi, alia Vlyssis, Laertæ, & sociorum monumenta, quæ non ad Vlysses, ut conditorem sunt referenda, sed existimandum à Græcis peregrinas oras explorantibus, honori Herois, qui plurima inter omnes perlustrasset, dedicata fuisse.

Quod Ioannes Tzetzes in variis historiis scripserit Reges nostros Britannicos Catonem illum majorem, qui cum Populi Romani moribus bellum gessit, muneribus virtutis ergo affecisse, longe antequam Britannia nomen Romanis innotuerit : fidem ipse suam liberet, quam fabulosus sit scriptor, norunt eruditi.

Nec credas Alexandrum Magnum ex India Orientali ad Gades & Britanniam pervenisse, quamvis scribat Cedrenus refragantibus Historicis. Εκαθεν ἡ πρὸς Ἀφασιν καὶ Γάδερα, καὶ τὰ Βρετανήσια ἐθνη ἰσχυροῦς, γλίαισε ὀκλάδας καὶ σαρδαιάμυρον. Eiusdem est farina quod ex Hunibaldo Trithemius refert Bassanum regem filiam Orcadum regis repudiassent anno ante Christum natum 284. eumque regis Britannorum auxiliis bellum Bassano intulisse.

Alexander
Magnus
nunquam
in Britan-
niæ.

Nec quis putet Hannibalem in Britannia militasse, quod apud Polybium undecimi libri eclogis legatur, τὸ πρὸ ἐστὶν ἐν ὀλίγοις συγγραμμοῖς τῆς Βρετανίας εἰς

Hannibal
nunquam
in Britan-
niæ.